

Nr 502.

Av herr Hage, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 56, angående utvidgning av samrealskolan i Haparanda till ett högre allmänt läroverk.

Säkerligen har regeringens proposition nr 56 med förslag till utvidgning av samrealskolan i Haparanda till ett högre allmänt läroverk mottagits av Tornedalens befolkning med tacksamhet och tillfredsställelse. Detta förhållande framstår än tydligare, då man vet, att propositionens framläggande föregåtts av en petition, undertecknad av representanter för ett flertal kommuner i Tornedalen och syftande till att åstadkomma det, som i propositionen föreslås.

Det är alltså ej meningen att här på något sätt rikta några anmärkningar mot propositionens framläggande utan tvärtom energiskt tillstyrka, att den bifalles av riksdagen. På en enda detaljpunkt i propositionen må det dock tillåtas att här giva tillkänna en avvikande mening. Det är med avseende på Kungl. Maj:ts uttalande att *det fasta språket som ej får utbytas, å latinlinjen, skall vara franska.*

I nämnda hänseende har Skolöverstyrelsen — på synnerligen goda grunder enligt vad man kan tycka — föreslagit, att det fasta språket, som ej finge bortbytas, skulle vara *engelska i stället för franska.*

Som skäl för denna uppfattning har Skolöverstyrelsen framhållit följande:

”— — — Undervisningen kunde tänkas ordnad på olika sätt, men överstyrelsen ville föreslå, att den, i varje fall tills vidare, anordnades inom ramen av bestämmelserna för tillvalsämnen, exempelvis på så sätt, att lärjunge vid inträde å det differentierade gymnasiet finge rätt att utbyta ett såsom tillvalsämne förekommande modernt språk mot finska. Tim- och kursplaner för denna undervisning torde det böra tillkomma Kungl. Maj:t att fastställa liksom att vidtaga de övriga åtgärder, som kunde betingas av anordningen.

Då finskan emellertid torde kräva ett något större timtal än det andra moderna språk, som den skulle ersätta, ansåge överstyrelsen vidare, att *det fasta språket å latinlinjen*, för att åstadkomma en här välbehörlig lättnad, *borde fastställas att vid detta gymnasium vara engelska.* Denna anordning vore enligt överstyrelsens mening motiverad redan med hänsyn till den föreslagna treåriga gymnasieorganisationen. Med en sådan anordning ökades jämväl möjligheterna till samläsning mellan latin- och realgymnasiet och *däremot svarande kostnadsbesparing vunnas.*”

Statsrådet har emellertid förklarat, att han saknade anledning att ansluta sig till överstyrelsens förslag om engelska i stället för franska som *fast* språk vid läroverket, och framgår av propositionen, att detta ställningstagande torde delvis sammanhånga med, att statsrådet föreslagit en fyraårig i stället för en treårig latingymnasielinje vid läroverket.

Det kan emellertid finnas anledning att ställa denna fråga under riksdagens prövning, då det med en till säkerhet gränsande sannolikhet kan antagas, att den större delen av eleverna även på latinlinjen komma att få mera användning för de kunskaper, som de inhämta i världsspråket engelska, än i den huvudsakligen i mera exklusiva kretsar använda franskan. Då därtill kommer, att enligt skolöverstyrelsens uppfattning anordningen med engelska som fast språk även skulle kunna leda till vissa besparingar och då förhållandena på språkundervisningens område genom inkastandet av finskan som nytt språkämne bli något annorlunda vid Haparandaskolan än vid andra läroverk, hemställes alltså,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 56 angående utvidgande av samrealskolan i Haparanda till ett högre allmänt läroverk samt därvid uttala sin anslutning till Skolöverstyrelsens uppfattning, att *engelska* i stället för *franska* borde fastställas som fast språk å latinlinjen vid läroverket.

Stockholm den 16 februari 1935.

Ernst Hage.
